

Zápis

Jednání Transformační platformy pro Fond spravedlivé transformace

Datum a čas:

6. října 2020 od 11 hod.

Forma jednání:

Online via MS TEAMS

Účastníci:

Viz prezenční listina

Přílohy:

Prezentace MMR, prezentace krajů

1. ROLE TRANSFORMAČNÍ PLATFORMY V PŘÍPRAVĚ FST A PSÚT

Miloš Soukup, vedoucí oddělení RE:START (MMR)

Přivítal všechny přítomné a uvedl, že prezentace bude zaslána spolu se zápisem.

David Koppitz, náměstek pro řízení sekce regionálního rozvoje a cestovního ruchu (MMR)

Zrekapituloval účastníky jednání, zdůraznil, že do platformy jsou zapojeni klíčoví partneři, a poděkoval za účast na 1. jednání Transformační platformy. Uvedl, že hlavním cílem je pomoc regionům a společné zapojení do procesu přípravy a implementace Fondu spravedlivé transformace, který je spolu s II. a III. pilířem součástí Mechanismu pro spravedlivou transformaci.

Jan Kříž, náměstek pro řízení sekce fondů EU, finančních a dobrovolných nástrojů (MŽP)

Konstatoval, že MŽP je řídicím orgánem nového operačního programu Fond spravedlivé transformace (dále jen „OP FST“), úzce spolupracuje s MMR zejména v oblasti přípravy Plánu spravedlivé územní transformace (PSÚT). Zdůraznil, že je potřeba být připraveni i přesto, že v tuto chvíli nejsou ještě zcela jasné podmínky či závaznost plánu. Na EK byla odeslána řada dotazů – zatím bez odezvy. Cílem dnešního jednání je získat zpětnou vazbu ke kritériím pro výběr projektů, k typovým aktivitám, procesu přípravy apod. Je důležité mít v regionech připravené projekty s transformačním příběhem, které budou mít šanci uspět v rámci FST a budou ze strany EK podpořeny. Zmínil možnost, že by tato platforma mohla do budoucna fungovat jako monitorovací výbor pro OP FST.

2. AKTUÁLNÍ INFORMACE O PŘÍPRAVĚ FST A PSÚT

David Koppitz (MMR)

Klademe veliký důraz na participativní přístup, požádal proto všechny aktéry o přenos informací napříč institucemi a do území a připomínkování průběžných verzí podkladových materiálů (PSÚT), platforma by měla sloužit i jako diskusní fórum pro definování typových aktivit.

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Usnesení vlády č. 815/2020 ze dne 27. 7. 2020 – zadalo MŽP a MMR úkol pro přípravu návrhu OP FST a návrhu PSÚT a jejich předložení na vládu v termínu do 15. 10. 2020.

Jan Kříž (MŽP)

Je obtížné připravit OP v tomto krátkém čase. Budeme předkládat základní principy pro tvorbu programu včetně návrhu implementační struktury s tím, že ŘO je MŽP, zprostředkujícím subjektem SFŽP včetně popisu možné realizace grantových schémat přes krajské organizace. Je důležité, aby každý kraj měl předem určenou svou alokaci – finanční obálku, na základě které může tvořit transformační příběh – toto se bude ještě ladit s ohledem na finální verzi PSÚT.

Podporované oblasti vycházejí z Nařízení EK, jsou k nim vytvořeny 4 pracovní skupiny: PS1 Podnikání, výzkum a digitalizace, PS2 Energetické úspory, OZE, doprava, PS3 Oběhové hospodářství, rekultivace, PS4 Zaměstnanost. Úvodní jednání skupin již proběhla, řeší představy regionů i resortů a možné překryvy s jednotlivými OP. Další setkání skupin proběhne v listopadu 2020.

David Koppitz (MMR)

- Fond vznikl v první řadě za účelem pomoci postiženým krajům, tzv. uhelným regionům ÚK, MSK a KVK. Při přípravě PSÚT vycházíme ze strategie RE:START, která je ale šířeji pojata.
- Územní působnost – byla zpracována analýza ve spolupráci s MŽP, která potvrdila správnost zacílení do těchto 3 krajů, ale ještě je vedena i debata o případném rozšíření mimo dotčené regiony tam, kde to bude smysluplné.
- Nevyjasněné otázky spojené s přípravou – problematika podpory velkých podniků, legislativa, zapojení státních podniků.

Sandra Illínová (MMR - NOK)

- Představila aktuální stav vyjednávání související legislativy:
 - Evropská úroveň – plány jsou zapracovávány do legislativy. Použití zdrojů FST bude omezeno u států, které se nepřihlásily k cílům Green Deal (pouze Polsko). Aktuálně probíhají jednání na výkonné úrovni. Z FST se podařilo odstranit původně navrhovaný povinný příspěvek států ve výši 1,5-3x z kohezních fondů k alokaci FST.
 - Národní úroveň – do 15. 10. 2020 bude předložen na vládu návrh Dohody o partnerství a návrhy OP pro informaci. Dále návrhy na rozdělení alokací v rámci koheze (aktuálně je materiál v MPŘ). Na vládu půjde pro informaci i návrh na implementaci II. a III. pilíře Just Transition Mechanismu.

Dotazy účastníků:

Jan Czudek (SPČR)

- Dotaz: požádal o upřesnění plánované alokace, původně měla být násobně větší, cca 90 mld. Kč.
- Odpověď: Miloš Soukup – aktuálně platná alokace je ve výši cca 40 mld. Kč.

Štěpán Chalupa (Komora obnovitelných zdrojů energie)

- Dotaz: jak to je s rozdělením finančních prostředků v rámci jednotlivých nástrojů?
- Odpověď: Miloš Soukup – MST se skládá ze 3 pilířů, každý pilíř má „svoje“ finanční prostředky.

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

3. PŘEDSTAVENÍ STRUKTURY PLÁNU

Miloš Soukup (MMR)

- Draft plánu byl rozeslán účastníkům, další verze a podklady budou k dispozici na Sharepointu a je možno k němu zasílat připomínky ve spolupráci se zástupci krajů, nebo přímo na MMR.

Základní struktura plánu dle nařízení EK obsahuje:

- 1) Proces transformace – dopady a identifikace oblastí; definice území.
- 2) Posouzení výzev spojených s transformací pro každé území – dopad transformace, rozvojové potřeby a cíle, soulad se strategickými dokumenty, ukazatele výstupů a výsledků.
Klíčové jsou plánované typové aktivity – kap. 2.4. – je definováno 11 oblastí (čistá mobilita, digitalizace, energetická účinnost, investice do MSP, investice do VVI, modernizace energetiky, oběhové hospodářství, obnova lokalit, OZE – čistá energie, podpora vzdělávání, rekvalifikace). Vznikla Metodika pro hodnocení typových aktivit/projektů, která zohledňuje zejména časové hledisko a váhu připravenosti. Aktuálně se typují aktivity za jednotlivé regiony a výčet operací jiných než MSP.
- 3) Řídící mechanismus – schéma řídicí struktury navrhlo MŽP, kdy řídicím orgánem je MŽP, zprostředkujícím subjektem je Státní fond ŽP, předpokládají se grantová schémata.

Ad2). Představení typových projektů a aktivit zástupci jednotlivých krajů

Karlovarský kraj

Jiří Štěrbá, zástupce zmocněnce pro RE:START v KVK

- Získáno více než 100 projektových záměrů, které jsou seskupeny do 11 tematických fiší v celkové hodnotě vyšší než 70 mld. Kč. Pro 11 oblastí je aktuálně tvořen transformační příběh.
- 6 oblastí je ve vyšší rozpracovanosti – projekty pro nové využití a rozvoj obnovených lokalit v KVK, např. posílení oběhového hospodářství, digitální páteř kraje, battery value chain Sokolov, viz PPT.

Dotazy účastníků:

Štěpán Chalupa (Komora obnovitelných zdrojů energie)

- Dotaz: Máte projekty na obnovitelné zdroje? Plánujete z FST podpořit kotlíkové dotace?
- Odpověď: Jiří Štěrbá (KVK) – máme připraveny projekty typu solárních panelů např. na střeších budov úřadů; fotovoltaiky na výsypkách, energetické úspory a další. Kotlíkové dotace zatím neřešíme.
- Doplnění odpovědi: Jan Kříž (MŽP) – nabízelo by se zahrnout kotlíkové dotace do FST, ale na „kotlíky“ máme připraveno 9 mld. Kč v celonárodním schématu financovatelného z RRF (Recovery and Resilience Fund), asi by nebylo vhodné ubírat finanční prostředky na kotlíky jiným transformačním projektům. Malé fotovoltaiky se budou podporovat z celorepublikového nástupnického programu „Zelená úsporám“ – v pol. roku 2021; v tuto chvíli nelze předjímat pravidla pro přidělení dotací, lze uvažovat např. o vyšší míře podpory.

Richard Vidlička (ČEZ distribuce)

- Dotaz: Může z FST žádat i jiný kraj kromě postižených?
- Odpověď: Miloš Soukup (MMR) – je připraven také další fond s celorepublikovou působností a to Modernizační fond pro financování témat spojených např. s teplárenstvím.

Moravskoslezský kraj

Martin Radvan (vedoucí oddělení regionálního rozvoje)

Sbíráme projekty napříč celým krajem do stanovené šablony (fiše). Je pro nás důležitá podpora velkých firem a též problematika překryvů – FST vs. ModF. Podporujeme vypracování Metodiky pro hodnocení projektů a navrhujeme sladit terminologii mezi kraji. Podporujeme také myšlenku grantových schémat.

Vybrané příklady typových aktivit – investice do podnikání, výzkumu a digitalizace; energetické úspory, OZE, doprava; obnova lokalit a další viz PPT.

Ústecký kraj

Jana Nedrdová (vedoucí oddělení strategických projektů)

Sbíráme projekty do stanovené šablony, komunikujeme s územím – realizovali jsme workshop, komunikujeme přes RSK a další partnery.

Máme přes 100 projektových záměrů za více než 300 mld. Kč, z toho je ale velká část projektů až po roce 2030. Postupně se doplňují transformační příběhy a vyhodnocuje relevantnost projektů ve vztahu k nařízení FST.

Představení jednotlivých oblastí viz PPT.

Projekt s největším transformačním potenciálem v kraji – uzavření teplárny Pruněřov – komplexní projekt na přeměnu celého území.

4. PŘEDSTAVENÍ METODIKY HODNOCENÍ PROJEKTŮ/TYPOVÝCH AKTIVIT

Miloš Soukup (MMR)

- Vstupní posouzení – soulad s podporovanými oblastmi dle článku 4 Nařízení – ANO vs. NE.
- Realizovatelnost – (váha 25 %).
- Transformační potenciál – (váha 35 %) – vazba na odklon od uhlí (přímá / nepřímá).
- Příspěvek k naplňování energeticko-klimatických plánů – (váha 20 %) – snižování CO₂ a zvyšování energetické účinnosti.
- Zaměstnanost – (váha 20 %) – pracovní místa, podpora zaměstnanosti.

Dotazy účastníků:

Zuzana Vondrová (Centrum pro dopravu a energetiku)

- Dotaz: EK slíbila konzultační firmu na pomoc, víte už, kdo to bude?
- Odpověď: Miloš Soukup (MMR) – získali jsme Technickou asistenci. Aktuálně je vyzván vítěz k podpisu smlouvy a od cca konce října 2020 by měly být konzultace k dispozici.

- Doplnění odpovědi: David Koppitz (MMR) – měli jsme jinou časovou představu o zapojení konzultační podpory, bohužel přichází později, než jsme chtěli. EK bude PSÚT schvalovat, očekáváme aktivní spolupráci a znalostní podporu.

Eva Spasovová (RHSD MSK)

- Dotaz: V rámci kritéria Transformační potenciál je opravdu nutné klást takový důraz na prokázání vazby na uhelný průmysl? U některých projektů to může být překážkou.
- Odpověď: Miloš Soukup (MMR) – Vazba může být samozřejmě i nepřímá, souvislost s transformací ale musí být prokázána.

Gabriela Nekolová (HSR-ÚK)

- Dotaz: Jsou někde k dispozici uvedeny resortní záměry? V materiálu je uvedena částka 18 mld. Kč, ale na sharepointu nejsou resortní fiše k dispozici.
- Odpověď: Jan Piskáček (MPO) – jedná se o součet projektů od žadatelů o dotace, požádal jsem firmy o dodání podrobnějších informací, jinak nebudou moci být zařazeni a z přehledu budou jejich záměry odebrány.

Dále paní Nekolová požádala o úpravy v PSÚT, např. o uvedení v kap 2.4.2 – výčet jiných podniků – že se nejedná o konečný výčet, opravu překlepu 1mld. Kč u tématu UK, doplnění oblasti výzkumu a vývoje do popisu plánovaných aktivit

HSR-ÚK by uvítala možnost účastnit se pracovních skupin k FST.

Odpověď: Miloš Soukup (MMR) - připomínky budou zapracovány, podněty je možno posílat přímo na e-mail milos.soukup@mmr.cz nebo přes regionální konzultanty strategie RE:START.

Odpověď: David Koppitz (MMR) - nutno diskutovat v rámci regionu.

Kateřina Budínová (MPSV)

- Dotaz: Objevují se mezi návrhy projekty zaměřené na Outplacement, propouštění atd.?
- Odpověď: Miloš Soukup (MMR) - záleží na preferencích krajů, ale např. v MSK již mají takovéto projekty mezi typovými aktivitami zařazeny.

5. HARMONOGRAM

Miloš Soukup (MMR RE:START)

- Harmonogram – do 15. 10. 2020 předložení draftu PSÚT na vládu ČR, říjen/listopad – předpoklad dalšího jednání s EK, listopad 2020 – workshopy, jednání Transformační platformy, průběžný sběr typových aktivit a jejich hodnocení.
- Q 2021 předpoklad finalizace – PSÚT bude schvalovat vláda ČR i EK.

ÚKOLY:

- Poslat prezentaci a zápis

Zapsal: Andrea Langhammerová, Pavlína Novotná
Ověřil: Miloš Soukup

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR